

CIJENA lista: U pretplati za čitavu god. K 36.—, za polugodišta K 18.—, tromjesečno K 9.—, mjesечно K 3.60, u maloprodaji 12 fil. pojedini broj. ●GLASI primaju se u upravi lista, trg. Custoza 1

HRVATSKI LIST

izlazi svaki dan u 5 sati ujutro.

"HRVATSKILIST" izlazi u nakladnoj tiskari JOS. KRMPOTIĆ u Pulj (trg Custoza 1. Uredništvo: Sisinska ulica br. 24. — Odgovorni urednik JOSIP HAIN u Pulj. — Rukopisi se ne vraćaju.

godina IV.

U Pulj, četvrtak 10. siječnja 1918.

broj 902

AUSTRO-UGARSKI RATNI IZVJEŠTAJ.

: Beč, 9. (D. u.) Službeno se javlja: Istočno bojište.

Primirje.

Talijansko bojište:

Usljed nepovoljnog je vidika ostala bojna djelatnost ograničena na pojedine topničke navede.

Poglavica generalnog stožera.

NJEMAČKI RATNI IZVJEŠTAJ.

: Berlin, 9. siječnja. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana javlja:

Zapadno bojište.

Bojna skupina prijestolonasljednika Rupprechta: Pod jakom su topničkom zaštitom prodrli engleski izvidnički odjeli proti južnom rubu Honihousterske šume. Nekoliko je satnja provelo navalu na željezničar Boesinghe-Štaden. Ni na jednom mjestu nije mogao neprijatelj stići do naših crta. U našoj je vatri imao teških gubitaka. Sa obje strane Lensa živahna topnička djelatnost. Istočno je od Rullecourta došlo više puta do bojeva sa ručnim granatama oko manjih dijelova jaraka.

Bojna skupina vojvode Albrechta Württembergskog: Zapadno od Filreya provalili su Francuzi popodne iza žestoke topničke pripreve u širini od četiri kilometra na jaku navalu. Na pojedinim je mjestima prodro neprijatelj u crte naših postojanki. Pokušaji, da steče ozemlja preko njih dalje, izjalovili su se. Naši su protudarci bacili neprijatelja tečajem noći svagdje opet natrag u njegove ishodišne položaje.

Istočno bojište

Ništa nova.

Macedonska i talijanska fronta:
Položaj je nepromijenjen.

Prvi majstor glavnog sjela Ludendorff.

NEPRIJATELJSKI IZVJEŠTAJI.

Talijanski:

: 8. siječnja. Bojna je djelatnost bila uslijed snijega i rdjava vremena ograničena na najmanju mjeru. Samo u istočnom odsječku visoravni Asiago i u okolici je Monte Tomba i Monfenerete Montella došlo do nekolicina jaših topničkih bojeva. Sjeverno su od Lemerla privede naše izvidničke ophodne nekoliko zarobljenika.

Mirovna pregovaranja.

: Berlin, 8. Bežična brzojavka iz Petrograda „Na sve“ od 6. siječnja 9 sati 40 časaka prijepodne veli: Lloyd George se je izjavio u smislu, da mora Rusija tek ustanoviti svoje granice sa Njemačkom i Austro-Ugarskom, prije nego li može biti govora o općenitom miru. Novinari antantinih zemalja upućuju većom ili manjom iskrenošću na to, da bi po alijirce bilo probitačnije, kad bi se rasprave provele bez Rusije, pošto Rusija sad učestvuje u sveopćem poduzeću samo još sa negativnom glavnicom. Ako se imade u tim izjavama nazrijevati preokret, to se taj preokret sastoji samo u većoj iskrenosti. Alijirci smatraju probitačnijim, da prepuste predbjěžno Njemačkoj samo obračun sa Rusijom. Njemačka neka se odšteti na račun Rusije. Što veća će biti ta odšteta na istoku, to laglje će tad biti alijirskim vladama, da se nagode sa Nijemcima na zapadu. Dakako da bi alijirci mogli iste rezultate postići i putem sveopćeg mira. No u tom bi slučaju bilo svima jasno, da alijirci Poljsku, Litvu, Kuronsku i Rumunjsku svijesno izdaju i da su ove zemlje uporabile kao zalag za naplatu svog računa sa Njemačkom. No za alijirce postoji kud i kamo udobniji put, da potaknu Rusiju na ovakav poseban mir. Oni će Nijemcima dozvoliti, da počine na Letima, Litvancima i Poljacima nasilstvo i kasnije to nasilstvo nesamo izrade, nego i odgovornost za to pred svojim vlastitim narodima otklone od sebe. To je osnova antante.

: Berlin, 7. „Tageblatt“ javlja iz Züricha: Iz Kijeva javljaju: Leninova je vlada pristala na sudjelovanje Ukrajinaca kod pregovore u Brest-Litovskog. — Ukrajinski su izaslanici predali ovaj odgovor: Ukrajina traži sveopće utanačenje mira između svih zaraćenih, potpunu autonomiju i samostalnost za sve narode, nadalje priznanje načela: nikakvih odšteta i nikakvih prisila, priznanje neovisnosti ukrajinske repu-

blike, vlastitu vladu, vlastitu vojsku i diplomatske zastupnike. Mir mora biti obvezatno potpisan po zastupnicima svih neovisnih republika ruske konfederacije.

Beč, 8. C. k. brzojavni dopisni ured javlja iz Bresta Litovskog: Danas su se popodne obdržavali između predsjednika ovdje sakupljenih izaslanstva predbjěžni dogovori, kod kojih su sudjelovali državni tajnik dr. v. Kühmann, ministar izvanjskih poslova graf Czernin, ministar pravosudja Popov, pučki povjerenik za izvanjske poslove Trocki, ukrajinski državni tajnik za trgovinu i industriju Vsevolod Holubovič i veliki vezir Talaat-paša. Nakon rasprave o formi i o pitanjima glede programa urečena bje za šutra prije podne u 11 sati plenarna sjednica. Kasnije je došlo do dogovora između zastupnika četvornog saveza i ukrajinskih zastupnika.

Wilsonova poruka kongresu.

: Washington, 8. (Dn. u.) „Reuterov ured“. Predsjednik je Wilson predao danas kongresu poruku, u kojoj upućuje na to, e su srednje vlasti opet jednom objavile želju, da raspravljaju o ratnim ciljevima i o podlozi za sveopći mir. Po njima u Brest-Litovskom predloženi osnovni pravci glede sporazumka svakako su sposobni za obrazlaganje u liberalnom smislu; ali pozitivni njihov program odaje namjeru, da zadrže svaku stopu zemlje, koju drže zaposjednutom, kao trajno povećanje njihovih zemalja i njihovih vlasti. Rusi nijesu mogli takove predloge osvajalačke težnje i nadgospodstva uzeti u obzir. Wilson je primijetio, e postoji opravdana predmjerna, da općenita načela glede sveopćeg sporazumka, koja su srednje vlasti iznajprje predložile bile, potječu od liberalnih državnika Njemačke i Austro-Ugarske, dok stvarni predlozi dolaze od vojničkih vodja, i pita: Koga smo dakle čuli? Ili imademo li pako uistinu oba dijela pred sobom, koja se nalaze još u otvorenom, beznađnom protuslovlju? To su ozbiljna prešna pitanja, jer o odgovoru na nje ovisi mir svijeta. Ali ma kakav i bio rezultat njihovih pregovora u Brest-Litovskom, to ne postoji nikakav važan razlog, zašto ne bismo mi na ovaj izazov skrajnjom otvorenosću odgovorili. Wilson svraća na to govor na Rusiju i veli: Srdačna je naša želja i najtoplija naša nada, da se pronađe put, koji bi nam dozvoljavao, da pomognemo ruskomu narodu i ispunimo dalekosežne njegove nade glede slobode i trajnog mira. Naša je želja i naša namjera, da se mirovni pregovori, kad su jednom već započeli, vode potpuno otvoreno i da se u buduće ne bi sadržavali u sebi ili dozvoljavali ma bilo kakvih tajnih utanačenja. Što u ovom ratu tražimo, jest, da se svijet tako uredi i osigura, kako bi se moglo mirno živjeti. Program je dakle svjetskoga mira naš program. Prva je točka, da budu svi mirovni ugovori javno i da se javno ostvare, te da se nakon toga ne smiju više sklapati nikakova tajna međunarodna utanačenja ma bilo koje vrste, nego da se diplomacija vodi uvijek otvoreno i pred čitavim svijetom. Druga je točka potpuna sloboda plovidbe po moru izvan teritorijalnih voda koli u miru toli u ratu, izuzevši ona mora, koja će biti posvema ili djelomice zatvorena međunarodnim činom u svrhu provedenja međunarodnih ugovora. Treća je točka: ukлонjenje, što više je moguće, svih gospodarskih granica i ostvarenje jednakosti trgovačkih odnosa sa svim narodima, koji se pridružuju miru i udružuju se u svrhu njegovog održavanja. Četvrti je uvjet, da budu pružena i prihvaćena primjerena jamstva, kako bi se oboružanje naroda snizilo na najnižu mjeru, koja se dađe dovesti u sklad s unutrašnjom sigurnošću.

* **Komisija za slavenske vojničke odjela u francuskom ministarstvu.** „N. F. P.“ saopćuje: U francuskom je ministarskom predsjedništvu bila stvorena osobita komisija, čijom zadaćom, da se posavjetuje o svim pitanjima, koja se tiču slavenskih vojničkih odjela, koji su određeni za boj na francuskoj fronti. Predsjedništvo komisije vodi senator Doumer. — („Venkov“).

* **Poljska armija horit će se za antantu.** „Venkov“ piše: O novoj poljskoj armiji u Americi saznali smo tek ovih dana. Stvar je starijeg datuma. „Czas“ saopćuje međutim informacije, iz kojih vadimo: Predlog da se stvori poljska armija u Americi podao je poljski narodni odbor, koji djeluje u Parizu. Armija prima dobrovoljce iz antantinih zemalja te će biti prenešena na zapadnu frontu. Dušom tog pokreta vele da je Dmowski i Paderewski. Sporazum, naročito

Amerika, obećala je potporu poljskoj vojsci. Osim toga zajamčila je Poljacima Vratislavu i Gdansk. Veliki engleski listovi, „Times“ „Westminster Gazette“ posvetili su tome pitanju raznorvrstna pretresanja. Taj je posljednji list napisao, da armija poljsko-američka a sada također poljsko-francuska imaju biti temeljnom organizacijom buduće poljske vlade; imaju biti „bojujućim srecem i središtem buduće Poljske“. Grad Chicago postavio je, kažu, sam 2 divizije, velika navala dobrovoljaca dolazi iz Argentine i Brazila. Tz' odjer list „Times“ pozdravlja s radošću Poljake, koji se bore uz bok sporazumu.

* **Novi govor Lloyd Georgea o ratnim ciljevima.** „Algemeen Handelsblad“ pripoćuje da parlamentarni izvjestitelj lista „Times“ javlja, da će Lloyd George doskora govoriti opet o ratnim ciljevima, i to ovaj put u Manchesteru, izbornom kotaru Macdonaldovu.

* **Gradjanski rat u Meksiku.** Amsterdamski jedan list javlja da „Times“ saznaju iz Washingtona: Ratno je ministarstvo primilo obavijest, da su se od ponedjeljka ovamo raspalle borbe između vojnika Carranzinih i pristasa Villinih. Amerikanske su čete bile poslana na granicu, da štite americkansko državno područje.

* **Amerikanske čete u Europi.** „Daily Telegraph“ javlja iz New-Yorka: Usprkos poteškoća glede brodovnog su se prostora složile engleska, francuska i americkanska vlada konačno, a Udruga države u ovoj godini pošalju na putu toliko četa, negoli je bilo isprvice namjeravano.

* **Zamršen položaj u Španjolskoj.** Madrid, 7. o. mj.: Prema izjavi ministra-predsjednika smatra vlada onomadne po kralju potpisani dekret glede raspusta kortesa i raspisa novih izbora ništetnim, kako bi se kralju ostavile slobodne ruke u prosudjivanju položaja, koji je nastao uslijed posljednjih događaja u vojsci.

* **Antantina agitacija u Petrogradu.** Povodom dolaska je njemačkog povjerenstva za izmjenu ratnih zarobljenika u Petrograd bilo u ruskom glavnom gradu prošireno bezbroj ljetaka, koji su rusku javnost opominjali pred Nijemcima, tobože, Nijemci su došli uhađjati, kako bi kasnije sa nekoliko armadnih zborova osvojili Petrograd.

* **Domovinska njemačka stranka apelira na cara Vilima i savezne knoževne proti miru.** Zemaljski savez njemačke domovinske stranke za istočnu Prusku poslao je caru i saveznoj vladi apel proti pregovaranjima u Brestu Litovskom, u kojem veli, da su dosadašnji uspjesi mirovni pregovora izazvali kod širokih njemačkih krugova, koji žele samo najbolje Njemačkoj, neprijatno uznemirenje. Ta pregovaranja da znače, da se pobjednik mora odreći najvećih uspjeha njemačkog mača. U listu „Deutsche Tageszeitung“ vodi grof Reventlov boj proti „gladnome“ miru, kako se govori, s neumoljivom bezobzirnošću. Istodobno zaključuje list, da je Njemačka opskrbljena u svojim rudnicima željezom samo za 50 godina, i da joj neophodno treba francuskih krajeva, gdje se nalaze rudnici željeza, kod Longwy i Brieye.

* **Iz Amerike.** Kako javlja „Petit Parisien“ iz Washingtona, jedno jest od najozbiljnijih pitanja za Ameriku danas dobava radnih sila. Narodnih će dana započeti veliko snubljenje, kako bi se dobavilo 250.000 ljudi. — Jedna od prvih će odluka americkanske vlade biti, kako se glasa, podržavanje industrije, a usto će biti sve mehaničari i tehničari upozvani na brodogradnje. — Prema listu je „Journal“ popustila donekle nestašica ugljena u New-Yorku, pošto je novi generalni ravnatelj željeznica dao gotovo potpuno obustaviti osobni promet između New-Yorka i New-Jerseya. Željeznice se upotrebljavaju isključivo za prevoz ugljena.

* **Iz Australije.** Prema brzojavci iz Melbourne predao je kabinet Houghes ostavku radi poraza kod pučkog glasovanja o obvezatnoj vojnoj dužnosti. Sastav bje ministarstva povjeren radničkom vodji Tuđoru.

* **Izravna brzojavna sveza između Beča i Kijeva** ovih je dana, kako javlja list „Delo“ u Lvovu, podignuta.

* **Bugarski ratni izvještaj od 8. siječnja.** Glavni stožer pripoćuje: Macedonska fronta: između Ohridskog i Prespanskog jezera, te na više mjesta u zavoju Černe, u okolici Maglene i na Pardaru sve do Dojranskog jezera pojačala se je od vremena do vremena topnička paljba.

* **Rasprava proti Bolo-paši jest zaključena.** Optužba ga optužuje radi šurovanja i sporazumka sa neprijateljem Takav se zločin kazni smrću.

Manifest češkoga naroda.

„Slovenski Narod“ piše u svom uvodniku, kojeg prima iz Praga dne 6. siječnja, pod gornjim naslovom, koji je dobrano osakaćen, te započinje: „Danas su se u kraljevskom Pragu sastali zastupnici naroda iz svih čeških zemalja, izuzevši zasuznjene i potlačivane Slovake. Zastupnici državnog sabora i zastupnici su sabora češkog, moravskog i šleskog došli, da saopće narodu, svijetu i Beču, što hoće češki narod. Treba izričito naglasiti, da su bili prisutni zastupnici svih smjerova češkoga političkoga života, također konzervativne struje, i da je unatoč tome bio manifest češkoga naroda, koji su danas objavili, primljen jednoglasno. Aristokracija se je već ođavna otudijila narodu. Ona ne osjeća s njim, a narod ne osjeća s njom. Njezinih se zastupnika nije moglo pozvati, te se ih također nije ni pozvalo. U palači „obecného domu“, koji se diže uz staroslavnu Prašku branu“, sastali su se u 11 sati prije podne češki zastupnici. Samo ih je malo manjkalo. Pa ti su također opravdali svoju odsutnost, te su već unaprijed izjavili, da se pridružuju izjavi, koja će biti odlučena. Zboru je predsjedao predsjednik češkog saveza, zastupnik Fr. Stanjek. Pozdravio je skupljene zastupnike češkog naroda oduljim nagovorom, u kojem je razjasnio, čemu je bio sazvan zbor, te je u kratko orisao političku situaciju, u glavnom odnošaje češkoga naroda k svijetu i prema Beču, te povijest tog boja za pravo. Njegov su govor primili prisutni burnim odobravanjem. Zastupnici su se češkoga naroda podignuli sa sjedala i najednput je zaorila dvoranom (češka himna, ona vječnokrasna pjesma, koja je pratila na sto tisuće naše braće van na krvave bojne poljane, u tuđinu i u grob — „Kde domov můj“). Niti jedno oko nije ostalo suho. Svi su zrel, u životu okorjeniji, iskusni muževi, bili su proždri u značenosti tog historijskog trenutka i plakali su...“ Tu nam je gospodin cenzor oteo gotovo dva stupca iz saučesća, da i nas taj historijski trenutak ne dovede do plača, ne za to, što bismo samo bili ganuti, nego i za to, što bismo morali priznati, e su to bili samo Česi... Naši nel Naši na jugu kao da su još nezrel... Iza tih dvaju bijelih stupaca, gdje je po svojoj prilici bio sadržaj manifesta češkoga naroda, piše „Slov. Narod“ dalje: „Sabrani su zastupnici primili pojedine odlomke manifesta burnim odobravanjem. Neopisivo raspoloženje tabora čeških narodnih zastupnika još se povećalo, kad je predsjednik, zastupnik Stanjek, prijavio, da je prispjela pozdravna brzozavka predsjednika Jugoslavenskoga kluba, zastupnika dra. Korošca, koji izražuje solidarnost jugoslavenskoga naroda s narodom češkim. Burni poklici: „Živjeli Jugoslaveni, živjelo češko-jugoslavensko bratstvo“ grmjeli su dvoranom i zbor je odlučio, neka predsjedništvo odmah odgovori Jugoslavenskom klubu, i da mu se zahvali za jamstva bratskoga savezništva. Predsjednik je Stanjek dao manifest na glasovanje. Zastupnici su se bez iznimke dignuli nad sjedala i klicali: „Podpisujemo“ i u znak posvemašnjeg jedinstva zapjevali gromovitim glasovima veličanstveni koral: „Hej Slovaniu! Dolje je na ulici međjutim praški život izvana mirno tekao naprijed. (All tisuće i tisuće čeških je srdaca u duhu prisustvovalo taboru čeških zastupnika. Neopisivom nape-tošću iščekivala je češka javnost objavu manifesta, osvjedočena, da ne bude razočarana. Češki narod nije bio razočaran...“ Tu je opet nemilosrdna ruka cenzorova izbrisala polovicu stupca i otela nam sadržaj manifesta. Ali i ako ne znamo danas, na kakav je način i kojim riječima došao do izražaja osjećaj češkoga naroda, ipak znamo, što je bilo u manifestu, jer to instinktivno osjećamo, kaošto osjeća svaki mučenik muke i osjeća drugi mučenika, kojega isti krvnik mrcvari. Osjećamo, da se češkom narodu događa nepravda, i da je sada češki narod ustao složan i jedinstven, da gromko protestira proti zlostavljanju, i da se postavi na obranu svojih prava! A ona bijela polja u novinama, koja to oglašuju, još nas više o tome osvjedočuju i potkrijepjuju manifest češkoga naroda, davajući mu novih dokaza o zapostavljanju i potlačivanju narodne volje. Da, bijela polja u novinama najjasnije govore!

Za deklaraciju.

Svećenstvo, učiteljstvo, općinski župani te razni bivši općinski zastupnici općine Buzet u Istri storiše na sastanku, koji je bio sazvan dne 3. siječnja 1918., da se raspravlja u žalosnom stanju prehrane u općini uz druge i sljedeću resoluciju:

1. Najvećom harnošću pozdravljamo Apostolsko zauzimanje Sv. Oca pape Benedikta XV. i Njegovog Veličanstva miroljubivog cara i kralja Karla I., da se među narode povrate blagodati mira na temelju pravednosti, po kojoj svaki narod, pa i najmanji, ima pravo na slobodu.

2. Oduševljeno usvajamo deklaraciju Jugoslavenskog kluba u Beču od 30. siječnja 1917., kojom se za sve Hrvate, Slovence i Srbe u mon-

arbiju, na temelju narodnog načela i hrvatskog državnog prava, zahtijeva ujedinjenje i državna samostalnost pod hapsburškim žezlom.

3. Izričemo zahvalu i pouzdanje našim dičnim zastupnicima Dr. Matku Laginji i prof. Vjekoslavu Spinčiću.

4. Klanjamo se harni velikom Jugoslavenu knez-biskupu Dr. Antunu Bonaventuri Jegliču i zahvaljujemo se vrlom i požrtvovnom predsjedniku Jugoslavenskog kluba Dr. Antunu Korošcu te ostalim članovima i ujedno izričemo prezir uskocima.

Za sazivnike:

Frane Flegovr.

Buzet, Istra, dne 3. siječnja 1918.

Političke vijesti.

Prag i mirovna konferencija.

Češki radikalni list „Vidensky Dennik“, što izlazi u Beču, donasa članak pod naslovom „Prag imaće riječ“ o skupštini sviju čeških zastupnika carevinskog vijeća i bivših zastupnika na saborima Češke, Moravske i Šleske, koju je za nedjelju (jučer) sazvano u Prag savez čeških zastupnika. U članku se veli, da je bečko carevinsko vijeće, u kom bi se imala odlučiti prava samoodredjenja naroda, postalo potpuna zapreka tomu pravu, jer tu odlučuju o većini Nijemci i Poljaci protiv sviju drugih narodnosti. Zato ne može carevinsko vijeće dok postoji i dok u nj šalju zastupnike svi narodi, za Čehe vrijediti kao najviša politička instancija; ova najviša instancija može biti samo skupština svih čeških zastupnika. Nazvali je kako mu drugo, samo ovakva konstitucija imaće pravo da govori u ime češkoga naroda, samo nju se može u čitavom svijetu slušati kao zakoniti glas češkoga naroda. To važnošći nema ni bečki parlament niti delegacije. Dok nema generalnoga sabora sviju čeških zemalja, može za nj govoriti samo skupština sviju čeških zastupnika. Samo s toga mjesta, s historičkog praškog tla, može češka politika po načelima narodnog samoodredjenja upraviti svoj glas svijetu i samo odatle može se dati pravomoćni odgovor češkoga naroda na mirovne uvjete. U Pragu će prvi put od početka rata odlučivati jedino kompetentni forum i u čitavom svijetu biti saslušan kao nepatvoren glas češkoga naroda. Tako će u Pragu doći do prvog ostvaranja načela narodnog samoodredjenja. Sada imaće riječ Prag, a posljednju će riječ imati opća mirovna konferencija.

Anekdota Kuronske.

„N. Zürcher Zeitung“ prima od letskog novinarskog ureda slijedeće: Da se može suditi o vijesti, koju je Havas uzeo iz „Daily Chronicle“, da se je nalme kuronski parlament sa 17 protiv 12 glasova izrekao za priključenje Kuronske Njemačkoj, ustanovljujemo ovime slijedeće činjenično stanje: Već 18. septembra 1917. primljen je u Kuronskoj sličan zaključak, i to od kuronskog zemaljskog sabora. Tača smo dokazali nedostatnost ovog „narodnog zastupstva“, koje je izabrano od samo 0-05 postotaka pučanstva i koje se sastoji samo od njemačko-baltskih posjednika viteških dobara. I u samoj Njemačkoj su si bili svijesni potrebe, da se predusretne osnovi, da se kao glas pokrajine upotrebljuju samo njemački baruni. Da se pojača čisto junkersko „samoodredjivanje“, bio je s toga već 21. septembra sazvan „širi zemaljski sabor“, u koji se je zatim pozvalo kao „zastupnike naroda“ 49 Nijemaca i 28 Letaka. Spomenut ćemo narodnosni odnošaj: pučanstvo Kuronske brojilo je prije rata 77-6 postotaka Letaka i 3-1 postotaka Nijemaca, kod vijećanja o aneksiji predstavljalo je pako „narodne zastupnike“ 49 Nijemaca i 28 Letaka. Valja imati pred očima i kratak rok od 18. do 21. septembra. Naravno, te tu ne može biti govora niti o izborima, niti o narodnom zastupstvu. Njemački izvještaji govore zapravo o letskim štatistima ove aneksionističke spletke kao o letskim „priateljima“, a da kod toga ne imenuju niti jednog poznatog imena i da se ne pozivaju na bilo koju letsku organizaciju te na bilo koje izborničko tijelo. Ova je skupština junkerskih aneksionista i njihovih problematičnih prijatelja izabrana usmenim glasovanjem kuronski zemaljski sabor ili parlament, čije zaključke proglašuje sada od Njemačke u Brest-Litovskom predloženi preliminarui ugovor „voljom naroda“. Značajno je također, da Njemačka zabacuje ruski prijedlog, koji se tiče narodnog glasovanja, i na taj način, da šuti o iseljenicima i bjeguncima zaposjednutih područja. Od kuronskih bjegunaca izabrano privremeno kuronsko vijeće za Kuronsku, kaošto i središnji odbor letskih evakuiraca, su 27. studenoga prosvjedovali protiv aneksije Kuronske sa strane Njemačke.

Sjetite se udovica i siročadi palih vojnika!

Domace vijesti.

Koncertat u dobrotvorne svrhe, koji priredjuje koncertno društvo za priredjivanje koncertata za naše vojnike na bojištu, održavat će se danas na večer u Politeama Ciscutti. Vrsne sile, koje na tom koncertu sudjeluju, osiguravaju potpun njegov uspjeh. Prodaja karata, koja je već u punom toku, svjedoči, da će i pri tom koncertu biti dvorana dupkom puna. Raspored je današnjeg koncerta posvema drukčiji, negoli je bio onaj na jučerašnjem koncertu u „Marine-kasinu“.

Iz gradske aprovizacije. Aprovizacijska komisija saopćuje: Dalnja će se prodaja krumpira, koji je određen za arsenalske radnike, održavati danas u skladištu u ulici Fondaco.

Prodaja ribe. U slučaju, da prispije riba prodati će se ona danas. Pravo kupovati ribu imaju danas vlasnici živežnih karata počevši od broj 1 unaprijed.

Prva hrvatska štedionica. Na izvanrednoj glavnoj skupštini „Prve hrvatske štedionice“, koja se je održavala dne 3. siječnja o. g. pod predsjedanjem zavodskog predsjednika preuz. gosp. Miroslava Kulmera, stvoren je zaključak, da se povisi dionička glavica zavoda od K 10,000.000 na K 15,000.000 izdanjem 250 komada novih dionica po nominalne K 2.000—. Nove će se dionice prepustiti dioničarima na taj način, da će se na svake 2 stare dionice moći optirati po jedna nova, dotično na 2/4 starih dionica, po jedna četvrtina nove dionice, te na 2/10 starih dionica, po jedna desetina nove dionice, uz tečaj od K 6.000— po cijeloj dionici. K 1500— po četvrtini dionice, te K 600— po desetini dionice, sa 5 posto kamata na te svote od 1. siječnja 1918. do dana uplate. Pravo opcije moći će se uz polog tečajne vrijednosti izvršivati počevši od 10. siječnja do 10. veljače 1918. kod zavoda samog, te svih njegovih podružnica i ispostava, zatim kod Jadranske banke, Trst, i hrvatske centralne banke za Bosnu i Hercegovinu d. d. Sarajevo, odnosno njihovih podružnica. Tečajna će se vrijednost moći i u 2 obroka uplatiti. Nove dionice participiraju na dobitku za poslovnu god. 1918. One dionice, na koje stari dioničari eventualno ne izvrše pravo opcije, rasprodati će ravnateljstvo „Prve hrvatske štedionice“ uz dnevni tečaj. U savezu sa povišenjem dioničke glavice provedene su i nekoje promjene pravila.

† Dople iz Moravske. Naši istarski bjegunci iz kničke nam općine pišu: Mi prošinari iz kničke općine nalazimo se čitavo vrijeme evakuacije u južnoj Moravskoj, u poglavarstvu hustopečkom. Nismo doduše morali pretrpjeti sve one paklene muke, koje su naša braća u Gmündu imala da podnesu, ali ipak niti nama nisu prošli dani u veselju, već u tugi i neprestanim mislima na daleku, bijednu, zapašenu domovinu. Kad su se na proljeće god. 1916. vratili kući naši Rakljanci i Kničari, obećivali su i nama, da će nas brzo kući poslati. Od tog vremena prošle su već dve godine, pune čežnja i patnja. Istom 12. sočka ofenziva čini se, da je odlučila našom sudbinom i reć bi kao da nam je sankcionirala povratak. Na poglavarstvu imaju već sijaset naredbi glede našeg povratka, a po svim općinama neprestano nas zapisuju i popisuju. Sa strane poglavarstava dozvoljeno nam je uzeti sve, što ovdje posjedujemo: rublje i robu, krumpir, žito, brašno; dapače tako ima i koze, može ih uzeti. Veće poteškoće nastaju zbog prevoza. Nu nadamo se, da će i to pitanje biti srećno riješeno, osobito jer se na poglavarstvu za nas energično zauzimalje stari bojovnik za prava blijedne istarske raje — bivsi mrcanski župnik — g. Vinodolac. Vječna škoda, da je istom pred par mjeseca bio nam dodijeljen. Kad bi on bio od prvog dana s nama, bilo bi mnogo manje suza proliveno, mnogo bi male dječice na životu ostalo, a mnoga kletva ne bi iz očajnih ljudi ispala... Ovdje nam idu djeca velikom većinom u češke škole i izvršno napreduju. Djeca su nam osvjatlala lice u tuđini. Kad se povratimo kući, nastaje pitanje, šta će biti od naše djece, koja ovdje posjećuju izvrsne škole. Zar da ostanu bez škole, ili da obuka bude onakova, kakova je bila pred evakuacijom, gdje je na 145 djece došla jedna učiteljska sila? Ne, ozbiljno i odlučno velimo, da to nećemo dozvoliti. Za ovog 2 i pol godišnjeg boravka u prosvjedočnoj Moravskoj, gdje svaki: dijete, muž, žena, starac i starica znadu čitati i pisati, upoznali smo i mi vrijednost škole, te nećemo više dozvoliti, da zbog svog neznanja budemo od svakog izrabljivani. Najavljujemo već sada istarskoj upravnoj komisiji, pokrajinskom školskom vijeću, vodnjanskoj općini i svima drugim, kojih se to tiče, da ćemo dosljedno i ustrajno tražiti svoja prava, prije svega pravo na školsku obuku. Prema zakonu jest kod nas posjećivanje škole obvezatno, ali kako da se to u praksi provede, kad jedna učiteljska sila dolazi na 150 djece! Mi imamo školsku zgradu (jednokratnu dvorazrednicu sa dva posebna stana) u Malim Vareškima. Naša sela

nalaze se doduše nešto opodalj gradova Pule i Vodnjana, ali danas i voli svatko živjeti na selu nego u gradu. Mi ćemo se poskrbiti, da naši učitelji budu i materijalno dobro situirani, jer znamo dobro, da se pri gladnom želuđcu ne može djecu učiti. Naša je škola, kako je već rečeno, projektirana za 2 učiteljske sile. Za to se obraćamo već odovuda, da se prislušni organi unaprijed pobrinu za 2 dobre sile, koje će nam za mjesec, dva početi s obukom. Škola treba da se otvori, čim bjegunci kući dodju. Budući da je na 150 djece i 2 sile premalo, tražit ćemo odmah, da se naša dvorazrednica promijeni u trokazrednicu. U prvom katu školske zgrade nalaze se dva stana: jedan za učitelja, a drugi za učiteljicu, ali učiteljica uvijek stanuje izvan škole, te je taj stan uvijek prazan. Iz tog stana, jednostavnim odstranjenjem zida medju dvjema sobama, daje se učiniti krasan novi razred, odgovarajući potpuno obim razredima u prizemlju. Dalje oglasujemo već sada, da nam pripada i jedna trokazredna građanska škola. U dogovoru sa Krničarima i Rakljanima tražimo, da se takova škola otvori u Krnici. Škole u Mal. Vareškima, Krnici i Rakliju sa sigurno preko 500 nadarene djece imaju i pravo na jednu građansku školu, koju bi posjećivali nadareniji djaci iza svršene pučke škole. Takove škole nalaze se po svim pokrajinama, naše monarhije, pa zar da Istra bude baš uvijek i u svemu najzadnja i najzapuštenija! Stavljamo na srce našoj inteligenciji neka pomakne pratom i jezikom, da bi se te naše pravedne tražbine čim prije ispunile. Osobito se preporučujemo našim početnicima i energičnim mladim učiteljima i učiteljicama, da se javi, kad bude raspisan natječaj za 2 sile za školu u Mal. Vareškima (Segotićima). Onaj, ko hoće raditi, imat će kod nas izvrsnu priliku i naći će dobru volju kod nas, a to je jamstvom sigurnog uspjeha. Vidjeli smo ovdje razna gospodarska i općeprosvjetna društva i mi smo voljni i kod nas si to sve urediti. Kad ovako naše selo bude imalo skupinu izobraženih, narodno osvještenih i — šta sa izobrazbom suvisl — imućnih ljudi, onda će doći dan slobode. Svako selo bit će jednim iz dobrih temeljnih kamena za državnu palaču Jugoslavije. Jer: prosvjetom k slobodi!

Milodarj za našu srednju školu u Pull. Položeni su preko naše uprave, za našu srednju školu u Pull, što poštom, što po drugovima, što osobno u zadnje doba od momčadi Njeg. Vel. broda Arpad K 170.60. (Prije K 713.30, ukupno K 883.90. Darovaše: po K 10.—: Palčić Anton; po K 6.—: Jelinčić; po K 5.—: Mestrovic, Novakovic; po K 4: Barčot, Cellć Mijo, Surljan; po K 3.—: Filipi, Eskinja, Prović Luka; po K 2: Babuli, Kapov, Grabo, Kara, Mijinević, Bolanca, Nekić, Remetli, Car, Cos, Vidović Svetlin, Separović, Gavranic, Volarević, Pavićin, Čočkalo, Varesko, Petković Franje, Matešić, Kozlca, Prizmić, Obuljen, Jerković Gabriel, Zemljak, Jelovčić, Raste, Vukmann, Gasparović, Biljaković, Belas, Marinić, Vidović Teodor, Lučev A., Dugančić, Juršić, Vistić, Mlujević, Saličić, Perić, Kalabrez, Pazanin Anton, Sočo, Masić, Basić Joso, Flamengo, Simunović, Zuvela, Bačinić, Gudac Eduard, Tadić, Matejčić; po K 1: Dragas, Bonifadić, Glavičić, Sukara, Gergobabić, Marov, Gergov, Bukarović, Radić Ante, Cukrov, Mahulja, Lenarčić, Tulić, Borri, Privodić, Masnić, Smolić, Stipković, Petković Stipe, Baranić, Jandrić Obuljen; po —.80. Buva, Perković Ante. Evala plemenitim darovateljima! Samo naprijed, sjećajte se uvijek, svakom zgodom i prilikom naše uboge neuke djece, i ne zapuštajte ih! Naprijed za naše škole!

Dalje su položeni za istu svrhu slijedeći doprinosi: Mjesto nadgrobnog vijenca svoje drugarice, blagopokojne Paškve Bulić, sakupljeno je medju omladinom u Pomeru K 100.—. Sakupljeno po gosp. Petru Randiću, medju našim radnicima u radioni lijeva onici kovina, u c. i kr. arsenalu, kao mjesečnu obveznu članarinu, K 35.—. Polaže g. N. N. K 5.—. Za dobivene postole od naše škole, polaže gosp. N. N. K 10.—. Sakupljeno po gg. Božu Mezuliću, M. Mežnaru i A. Mikoviloviću, medju našim radnicima kod strojne dvorane u c. i kr. arsenalu K 245.—. Sakupljeno po gosp. Mati Šilov u veselom društvu u gostioni N. Širenčić u Rupama K 19.20.

Sabrano po gosp. Mati Peteh u Žrnjnu na Silvestrovo večer K 72.52. — Polaže gospodjica Marija Perković K 20.—; gosp. Gjurjo Pilato K 10.—; po K 5.—; Kozjak, Schönvald, Bujas; po K 4.—; Kukez, Tomjanović; po K 3.—; Mandić, Studenčić, Berak, Bluk; po K 2.—; Leonatić, Terzić, Kuhardik; po K 1.—; Dučić. (Imena danas neobjelodanjenih darovatelja, objelodanit ćemo naknadno). Ukupno K 516,72; zadnji iskaz K 38.916-27. sveukupno K 39.432-99. Bog platilo uzornim darovateljima! Naprijed, požrtvovno i neumorno naprijed za naše škole i našu bolju i sretnu budućnost.

Dopisi iz Istre.

Kanfanar. Pravednost i poštenje. Prošle smo godine imali u našem mjestu učitelja Lukeža, koji je svojim uzornim ponašanjem i skrbi za školu omlilo svakomu. Nu došlo doba i on je morao u vojnice. C. kr. kotarsko školsko vijeće u Pull molilo je za nj „Enthebung“, molbi medjutim nije bilo udovoljeno. Spomenuti učitelj jest u nekoj pisarni kao vojnik i stalno ne će nikada na frontu. Morate znati, da ima naša hrvatska škola oko 230 djece, te bi tu morala biti 3 učitelja. Zašto nije Lukež od ministarstva oslobođen, ne znamo. Možda za to, jer je u mjestu njemačka škola za nenjemačku djecu, te su se gospoda bojala, da bi mogla i hrvatska škola ljepo napredovati? Mi, vjerujte, ne bi bili ovo iznijeli, ali doznasmo jednu drugu zanimivu stvar. U Pull opstoji državna njemačka pučka i građanska škola, koja ima okruglo 200 djece. Školu pohadja samo 27 djece, kojima je materinski jezik njemački, dakle je i ova škola za nenjemačku djecu. Na ovoj školi služi danas ništa manje nego 14 učitelja. Dakle plaća ovdje država 14 njemačkih učitelja na 27 njemačke djece. Nemamo ni protiv tome ništa, ta državnice su financije sjajne. No najzanimivlje je ovo: Na njemačkoj državnoj građanskoj školi u Pull ima u prvom razredu 14 djece, od ovih 3 njemačkog materinskog jezika, u drugom razredu 4 djece, od ovih 1 njemačkog materinskog jezika, a u trećem razredu ima 2 djece, kojima je objema njemački materinski jezik. Sve djece u građanskoj njemačkoj državnoj školi ima 30, a od ovih ima ih 6, kojima je materinski jezik njemački. Za ovo 6 djece njemačkog materinskog jezika namještena su tri građanska učitelja. Da Nijemci imaju dovoljno građanskih učitelja, stvar je poznata. Nu nije se namjestilo građanskih učitelja, nego se je „enthebovalo“ dva građanska učitelja. Za njemačke se škole dakle znadu „enthebovati“ učitelji, a hrvatske su škole u Istri tolike zatvorene, jer se ne će da oslobodi hrvatskih učitelja. Vidimo, da su za 6 njemačke djece u Pull oproštena dva učitelja, a za stotine hrvatske djece u Istri ne će da se oslobodi učitelja. Nu, da stvar izgleda još ljepša, oslobođen je za državnu njemačku školu u Pull i ravnatelj

ove, koji ništa ne podučaje, već vodi samo ravnateljstvo. Tako vidimo, da su u Pull za 27 njemačke djece oslobođena ništa manje nego 3 učitelja. Ako je moguće oslobodjati njemačke učitelje bez potrebe, zahtijevamo, da se i za Kanfanar oslobodi hrvatski učitelj Lukež, jer Kanfanarska hrvatska škola sa 230 djece ima dvije učiteljske sile, a puljska njemačka državna škola sa manje djece, ima ništa manje nego 14 učitelja. Mislimo, da je veća potreba oslobodjenta učitelja u Kanfanaru, negoli u Pull. Mi ovo damo do znanja našim zastupnicima u Beču, neka kažu gospodi ministrima, kako se kod nas pravedno i pošteno vlada.

Prosvjeta.

„Hrvatska Njiva“. Primili smo 1. broj drugoga godišta revijalnoga tjednika „Hrvatske Njive“ s ovim sadržajem: Juraj Demetrović: Rasprava o izbornoj reformi u hrv. saboru. — O. D. Vukovarac: Savremeni moralni problem. — Vid Balenović: Učitelj u školi u narodu. — Dr. Stojković: Onda i sada. — U smotri se osvrće Nikias na zabranu akcije za prehranu bosansko-hercegovačke djece u Ugarskoj, zatim se prikazuje invazija tuđinaca u Hrvatsku, i reforma radničkog osiguranja. Stjepan Jurić piše o opskrbi grada Zagreba mlijekom i mliječnim proizvodima, dr. D. Prohaska referira o Ogrizovićeu „Objavljenju“ itd. — Lista k: Šalom Aš: Svetac sa sela. — Godišnja pretplata iznosi od Nove godine K 36.—; mjesečna K 3.—; pojedini broj K 1.—. Narudžbe prima uprava lista u Zagrebu, Nikolićeva ulica 8.

Poruke iz uprave.

Nikola Trošt, Tachlavica u Češkoj. Godišnji prinos za „Maticu Hrvatsku“ iznosi 6 K, poštarina K 1.50 i otprema, dakle ukupno K 7.50.



Umjetnici c. i kr. stana ratne štampe

davaju danas, 10. siječnja 1918.

u gradskom kazalištu . .

koncertnu akademiju

sa slijedećim rasporedom:

1. Bach Gounod: „Ave Maria“ za glas, gusle i klavir, gospodja Nony Paldo i gospoda prof. Drdla i prof. Kessissoglu.
2. a) Chopin: „Notturmo“; b) Lubin: „Lucia“, fantazija za same gusle, prof. Drdla.
3. Verdi: Arija iz „Traviate“, gospodja Nony Paldo.
4. Liszt: a) „Ljubavna sanja“; b) „Sapat šume“, prof. Kessissoglu.
5. Sarasate: „Ciganski napjevi“ prof. Drdla.
6. a) Verdi: Arija iz „Krabuljnog plesa“; b) Arditi: „Govori“, valčik, gospodja Nony Paldo.
7. Chopin: Scherzo u b-moll, prof. Kessissoglu.

Početak u 7 i pol sati navečer.



Sjetite se Crvenog križa!

Sličice.

Preveo iz češkoga I. Marijin.

(Nastavak.)

Novačenja. Sutradan bilo ih je 127. Doba od 24. do 32. godine. Uzelo ih 6, ali ne „Gavanova“ sina. Spasila ga nutarnja, nevidljiva bolest. Bila je sveta nedjeljica, pa je puno njih utješio sveti dan i zagovor svetoga Donata. Drugi dan došla naša falanga — roba od 32. do 40. I ja sa tri dekoracije — molim — operacije, bit ću važan čimbenik u rojnim crtama. Priseglo nas 18 češki, a 3 njemački.

Jednu vruću željicu imam, nemojte mi zamjeriti, prije junačke smrti rado bih bakalara jeo. Sa mašćom mi ne ide. Trebalo bi:

Ulja. Doznao sam, da ga imaju na općini. Nešto da su ga sekvestrirali, nešto dobili na zamjenu sa kukuruzom, a nešto, borme su kadri, ispod ruke. Ko umije, njemu dvije. Idem ravno gosp. načelniku. Bio je dobre volje. Govorili smo o svemu i svaćemu, a ja napokon, kao mačka ka vrućoj kaši — došao i na ulje. Ali da, zatvorena vrata. „Nešto treba za ordinarijat, nešto za ovo, nešto za ono“; — a za me — ništa. Ipak, možda nešto, barem četvrt. „Isključeno, — ništa — ništa!“

ja iz toga isključeno našao sam ključ i dobio preko treće ruke iz načelnikova podruma baš čitavu 1 litru ulja. Gospodine načelniče, Vi niste i me ćete doznati kako je došlo do toga.

Samo uz ovaj veliki uvjet bih se mogao riješiti obveze — naime šutnje. A taj je:

Saziv općinske sjednice. Program: 1. Deklaracija. 2. Matica školska. 3. Obračun (aprovizacija). 4

Razdioba posala. U našem kotaru ima 345 učitelja. U samom sijelu kotara 42 lica. Deder zaposlite i njih, da neiskapavaju. Prvovrsne su to sile za duševnu radnju. Kušajte! Gdje su oni na aprovizaciji, svagdje dobro ide. Barem toliko prigovora nema, kao naša aprovizacija, gdje je premalo ljudi. Ako nemate pouzdanja u njih, vežite im oči, kad kroz skladišta idu. Metnite ih u pisarne. Ili dajte im u ruke aprovizaciju, a vi bdijte nad njima kao Mentor. — Čekam odgovor, a dotle idem po...

Potpore. Divna slika! U prvjoj dvorani pišu platežne listove. U našem poreznom kotaru ima 12.000 potpora. Od 1. augusta 1917. dobivaju veću potporu. Zato i treba nove karte na potpore. Sve, svih 12.000. Tu ju velikog posla. Kako ne bi bilo. Izvolite pregledati, da se uvjerite! Krasna slika! Osam ih ima: prvi: motri,

- drugi: gleda; treći: puši, štirti: zjeva. Dalje: peti: boli ga glava, šesti: bogme i spava, sedmi: pjeva i „šija“ osmi: ih, anarhija!

Računajmo! Recimo, da su počeli raditi 1. septembra. Do danas je 120 dana, a napisali ih „pjet tistic“. Osam puta 120 dana je 960 dana, po 10 na dan bilo bi 9.600, a pošto ih je polovina manje, dolazi: 1 na zajutrak, 1 na doručak, 1 na objed, 1 na užinu, a 1 na večeru. Hic Rhodus, hic salta! — Radi toga i još nečega bila je

Velika tužba. Namjesništvo odgovorilo ovo: „Jer poznamo tuženika kao veoma vrijednoga i uzornoga činovnika, vraćamo vam tužbu nego neosnovanu i malo pohvalnu za tužitelja. Pošla tužba i k dr. Parlamentu. treći dan, nakon upita, odgovorio je ministar ovo: „Iz najvjert.dostojnijeg izvora doznao sam, da je tužba samo prosta objeda (kleveta). Najbolji dokaz: Izjava jgosp. načelnika, koji je Čeh.“

Trio. Gozba do trih poslije ponoći. Svečara nosili po dvorani. Glazba intonirala: „Kaj nam pa morejo, če smo veseli!“

(Konac slijedi.)

EMISIJA

od komada 2.500 dionica „PRVE HRVATSKE ŠTEDIONICE“ u Zagrebu.

PROSPEKAT.

Izvanredna glavna skupština dioničara „Prve hrvatske štedionice u Zagrebu, održavana dne 3. siječnja o. g. zaključila je **povišenje dioničke glavnice zavoda za datnjih K 5,000.000 — izdanjem**

kom. 2.500 novih dionica po K 2.000* — nominale

koje ovime stavljamo na subskripciju uz ove uvjete:

1. Dioničarima pripada na račene nove dionice isključivo pravo opcije i to

na svake dvije stare dionice po jedna nova

dotično na dvije četvrtine starih dionica po jednu četvrtinu novih dionica, te na dvije desetine starih po jednu desetinu novih dionica uz tečaj od

**K 6.000* — za svaku cijelu dionicu,
 „ 1.500* — „ „ četvrtinu dionice, te
 „ 600* — „ „ desetinu dionice,**

sa 5% kamata na emisijoni tečaj, počevši od 1. siječnja 1918. do dana uplate.

2. Pravo opcije na nove dionice, kao što i **odnosno uplate** mogu se izvršiti svaki dan za vrijeme poslovnih sati, počevši od **10. siječnja 1918. pa najkasnije do uključivo 10. veljače t. g.** bilo osobno, bilo poštom, na blagajnama središnjice i njezine mjenjačnice u Zagrebu, nadalje podružnica: Bjelovar, Brod n/S., Crikvenica, Delnice, Đakovo, Karlovac, Kraljevica, Novi, Osijek, Požega, Rijeka, Senj, Sisak, Sv. Ivan Zelina, Varaždin, Vel. Gorica, Vinkovci, Virovitica, Vukovar, Zemun, te ispostava Osijek donji grad i Vinica.

Osim toga moći će se pravo opcije izvršivati, a i uplaćivati kod:

Jadranske banke, Trst, te njezinih podružnica Wien, Zadar, Spljet, Šibenik, Dubrovnik, Metković, Kotor, Ljubljana i Opatija, te kod Hrvatske centralne banke za Bosnu i Hercegovinu d. d., Sarajevo i njenih podružnica Mostar i Tuzla.

3. U svrhu izvršenja prava opcije potrebno je, da se uz ispunjeno i potpisano priloženo očitovanje doprinesu i stare dionice (bez kuponskih araka) na blagajne zavoda, ili kojeg uplatnog mjesta. Tom prilikom imade se položiti u gotovom prvi obrok zajedno sa 5% kamata na taj iznos od 1. siječnja 1918. do dana kada je opcija izvršena. Stare dionice na koje je izvršeno pravo opcije, proviđit će se sa štampiljom: „Pravo opcije na emisiju 1918. izvršeno“, i nakon toga odmah stranci vratiti.

Potpisatelji mogu prigodom izvršenja svoga prava opcije uplatiti i cijelu tečajnu vrijednost optiranih dionica na jedan put sa 5% kamata od 1. siječnja 1918. do dana uplate.

4. Nakon prebiljegovanja starih dionica i usljedile uplate prvoga obroka, izdati će blagajna zavoda, odnosno na primanje uplate prenavedena ovlaštena mjesta, potvrdu o tom, koju imade potpisatelj spraviti i kod uplate drugog obroka pridonijeti.

5. Uplate potpisatelja imadu usljediti, ako se ne uplate na jedanput, u dva obroka:

a) prvi obrok prigodom prebiljegovanja starih dionica, dakle najkasnije do 10. veljače 1918.

I to:

za svaku cijelu dionicu	K 3.000.—
„ „ četvrtinu dionice	750.—
„ „ desetinu dionice	300.—

sa 5% kamata na tu svotu 1. siječnja 1918. do dana uplate:

b) drugi obrok najkasnije do 30. travnja o. g. i to:

za svaku cijelu dionicu	K 3.000.—
„ „ četvrtinu dionice	750.—
„ „ desetinu dionice	300.—

sa 5% kamata na tu svotu od 1. siječnja 1918. do dana uplate.

6. U koliko koji potpisatelj propusti na vrijeme uplatiti drugi obrok, to će biti sa strane zavoda preporučnim dopisom na to pozvan; nu ako nakon toga u roku od 30 dana, računajući od dana, kada je datiran taj poziv, ne podmiri dužni obrok sa kamatima, propasti će njegove uplate u korist pričuivne zaklade, a giede njemu dodijeljenih dionica pridržaje si ravnateljstvo Prve hrvatske štedionice pravo te dionice po volji prodati. U tom slučaju gubi dakako i vrijednost dotična potvrđnica o uplati.

7. Nove dionice, cijele kao i četvrtine i desetine, participiraju na dobitku za poslovnu god. 1918.

8. Nove će dionice u smislu društvenih pravila glasiti kao i stare i to cijele na ime, a četvrtine i desetine na do-nosioca, te će biti providjene sa kuponskim arkom, koji će imati početni kupon za poslovnu godinu 1918.

9. Nove dionice izručivati će se uz doprinos originalne potvrde o uplati u roku, koji će biti naknadno objavljen. Potpisatelji, koji su uplaćivali putem podružnice ili kod spomenutih uplatnih mjesta, imadu istim putem uručiti potvrđnice u svrhu izručenja dionica.

10. Prva hrvatska štedionica i njezina mjenjačnica u Zagrebu, kao što i sve njezine podružnice i ispostave, te ostala označena potpisna mjesta primati će prijave prava opcije, te izmjenjivati potvrđnice za originalne dionice potpisateljima, bez zaračunavanja kakovog troška, a isto tako primati će potvrđnice kao i originalne dionice u pohranu bez zaračunavanja polo-govne pristojbe.

11. Nove dionice (cijele, dotično dijelove), na koje stari dioničari u opredijeljenom roku ne izvrše pravo opcije, rasprodati će ravnateljstvo Prve hrvatske štedionice po volji, nu ne ispod gore navedenog emisijonog tečaja sa pripadajućim 5%-tnim kamatima.

U ZAGREBU, dne 4. siječnja 1918.

**Ravnateljstvo
 Prve hrvatske štedionice.**